

*Du är blind och döv
och ensam, förstås,
men det är bara
början
för inte ens dina
tankar får du
ta med dig.*

ANNAKAISA SUNI

SOLVEIG VON SCHOULTZ | DIKTER

Vinnarbidragen 2020

SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

SFV:s litterära tävlingar

Syftet med SFV:s litterära tävlingar är att främja intresset för att skriva skönlitteratur. Det finns två tävlingar: Arvid Mörne-tävlingen (för under 30-åringar) som instiftades 1986, och Solveig von Schoultz-tävlingen (för de som fyllt 30) som instiftades 2004.

Vartannat år gäller tävlingarna dikter, vartannat år noveller. Arvid Mörne-tävlingen utlyses i oktober, tävlingstiden går ut i mitten av januari, och prisutdelningen sker i maj. Solveig von Schoultz-tävlingen utlyses i januari, tävlingstiden går ut i mitten av april, och prisutdelningen sker i september.

Båda tävlingarna har samma prissummor: I pris 5 000 euro, II pris 3 000 euro och III pris 2 000 euro.

Förstapristagarna erbjuds även en kortkurs i skrivande på Nordens folkhögskola på Biskops Arnö i Sverige. Kortkursen äger rum på sommaren och pågår cirka fem dagar. Därutöver får alla som premierats i SFV:s litterära tävlingar också delta i ett skrivarseminarium. SFV förbehåller sig den första publiceringsrätten till de prisbelönade tävlingsbidragen.

Vinnarbidragen
i Solveig von Schoultz-tävlingen

2020

Skrifter utgivna av Svenska folkskolans vänner – volym 226
ISBN 978-952-7076-48-4 (pdf)
Layout: Rabbe Sandelin. Pärmdesign: Tintin Rosvik

Vinnarbidragen
i Solveig von Schoultz-tävlingen

2020

Med sin naturlyrik etablerade **ARVID MÖRNE** (1876–1946) skärgården och kustbygderna som finlandssvenskarnas eget poetiska landskap. Han hörde också till de mest respekterade bland ”den svenska jordens” ideologer, som ville bygga upp ett folkligt, finlandssvenskt och patriotiskt nationalmedvetande.

Men för det svenska ekonomiska och politiska etablisemanget framstod Mörne i många avseenden som oppositionell person. Det var inte bara mot AKS och äktfinsk svenskfientlighet som Mörne höjde sin berömda djupa malmstämma; också mot Lapporörelsen och dess svenska gynnare, mot högerradikalism i allmänhet och även mot de kommersiella intressenas kulturella förmynderi yttrade han sig både som diktare och publicist. Mörne var också Finlands mest framträdande representant för den nordiska demokratins ”beredskapsdiktning” mot de totalitära tendenserna i 1930-talets Europa.

Redan som ung hade Mörne väckt uppmärksamhet med sin friska men ännu något oviga lyrik, men av den samtida konservativa kritiken ställdes han i skuggan av andra diktare. Senare bedömare har med skäl vänt på rangordningen.

Källa: Johan Wrede: ”Arvid Mörne”. Biografiskt lexikon för Finland, blf.fi, SLS
URN:NBN:fi:sls-4798-1416928957404

SOLVEIG VON SCHOULTZ (1907–1996) nådde konstnärligt mästerskap både som lyriker och som novellist. Hon debuterade år 1932 med ungdomsromanen *Petra och silverapan*, som följdes av romanen *December* fem år senare. Hennes första diktsamling *Min timme* utkom 1940. Kriget hade stor betydelse för henne, liksom för många av de kvinnliga författare som debuterade på 1930-talet, vilket framgår av den självbiografiska *Längs vattenbrynet* från 1992. Litteraturkritiken har i efterhand uppmärksammat att von Schoultz vid tiden för sin debut drogs till modernismen, som i början av 1940-talet var mycket omstridd.

Inom litteratur- och kvinnoforskningen har man fäst uppmärksamhet vid att von Schoultz utforskade ”sambällsmodern” – en kvinnotyp som ofta förekommer i kvinnotexter från kriget och efterkrigstiden. Solveig von Schoultz skildrar, ofta med en viss ironi, moderskapets många aspekter: från lycka till självuppsättning och åsidosättande av egna behov. Under hennes långa författarbana bemöttes detta på olika sätt. Under de första årtiondena fick hon god kritik för sin psykologiska insikt och sina kunskaper om kvinnor och barn. Under könsrollsdebatten på 1970-talet var kritiken njuggare, medan hennes texter senare bemöttes med uppskattning även från feministiskt håll.

Källa: Katarina von Numers-Ekman: ”Solveig von Schoultz”. Biografiskt lexikon för Finland, blf.fi, SLS
URN:NBN:fi:sls-5163-1416928957769

Solveig von Schoultz-tävlingen 2020

Första pris, 5 000 euro, tilldelades **Annakaisa Suni** från Lahtis för en levande diktsvit full av överraskande bilder, där smink möter fjällvärlens landskap. Diktvärlden som tematiserar en resa till Arktis rymmer ett alldeles eget anslag. Arktissviten äger metaforisk bärkraft och har en lekfull energi som lindas kring det som bultar strax inunder.

Andra pris, 3 000 euro, tilldelades **Gunilla Malm** från Helsingfors för en lågmäld och drömsk svit om förlust och kärlek. Dikterna är rika på suggestiva detaljer, ofta sinnliga och lite melankoliska. Som helhet präglas sviten av en uppmärksam känslighet för den modernistiska poesins traditionella formspråk.

Tredje pris, 2 000 euro, gick till **Sara Ebersson** från Mariehamn, för en diktsvit som uppmanar: kliv fram till talarstolen, skriv till samtiden, och som med metapoetisk finess låter dikterna växa till att göra just detta och samtidigt förena den abstrakta skrifttematiken med precis iakttagna vardagsdetaljer.

Ett hedersomnämmande gick till **Sara Nyman** från Pargas för en vildsint och rivig diktsvit som inte räds att använda också palettens mer grälla och udda nyanser. Med en stor dos humor gestaltar Nyman allt från vardagens långdragna landsvägskörningar till minnen av förlorade vänner och erotiskt glupska fantasier.

Ett hedersomnämmande gick till **Emma Kanckos** från Åbo för en diktsvit med novellistisk struktur som i Harry Martinsons efterföljd utspelar sig i kosmos, ombord på en detaljerat skildrad farkost som efterhand visar sig metaforiskt beskriva den omöjliga kärlekens resa.

Årets tävlingsjury bestod av litteraturvetaren **Mia Österlund** (ordförande), författaren och litteraturvetaren **Tatjana Brandt** samt författaren och översättaren **Jonas Ellerström** (Sve).

I pris

Annakaisa Suni

Annakaisa Suni är en journalist som tidigare arbetat bland annat på Hufvudstadsbladet och Svenska Dagbladet. I dag är hon fri skribent med Norden som arbetsfält. Åren 2019–2020 bodde hon på Svalbard och gick Mittuniversitetets kurs i kreativt skrivande.

Ett fjäll, en duk

På andra sidan fjorden står ett fjäll som en duk
en eftermiddag håller jag min gamla sminkpalett över den och ser
att snön är puder på en tonårings panna
solen kastar en rosa ögonskugga
från låg vinkel precis under horisonten
läppglanset har ingen färg men doftar som sockrad cider.

Bara dagar senare: blågrått, gråblått
jag läser att två turister blivit begravda av lavinen
duken har blivit oerhörd tung
jag ligger ner, kanske upp och ner, svårt att säga
kan inte lyfta en hand
duken som en grå sten över ansiktet.

Bleka veckor kommer, de kan inte skiljas åt
tills
en förmiddag i maj
bränner solen ett hål i duken.

Redan i rökluften andas jag nytt liv.

Duken brinner upp och avslöjar ett fjäll
svart som kajal, rött som rouge, grönt som mitt anteckningsblock.

Sterna paradisaea

På den tiden
träffades vi bara på bröllop

Hon ryttlade över cocktailbordet
röda läppar, röda skor
ansträngde sig för att stå stilla i luften

Bubblor i hennes andetag när hon berättade
att hon kom från norr, skulle snart söderut igen
ett varv runt jorden
var vardag för henne

Efter tal och tårta och kaffe och konjak
vek hon in sina vingar, kuttrade:
“när jag bildar par gör jag det för livet
men det är svårt att hitta någon lika modig
som jag
som vågar kasta sig mot vinden”

Men jag, som också flugit runt en del
lät mig inte luras av hennes kvitter
eller varningsskrik
jag sa inget, men tänkte:
du flyger alltid med vinden
aldrig mot den
det är därför dina resor är så långa
och jag vet att du får uppleva fler soltimmar
än någon annan organism på jorden

Världens nordligaste bar

En vinterstorm härskar därute, slickar östsluttningar släta, spyr
snögröt över brantar mot väst. Vinden gillar fällor. Vinden utplånar
spår.

Härinne har vi det tryggt och koseligt. Vi är i en bar uppe i norr,
i baren högst uppe i norr, i världens nordligaste bar. Batteridrivna
bordslampor flimrar till, likt levande ljus. Vi dricker weissbier och
äter popcorn. Norr om oss, is och björnar.

Vi är fyra vilsna som tagit tillfälligt skydd runt detta bord. Min man,
han reser ut i hela världen men kommer alltid tillbaka till mig. V,
hon har ett varmt hjärta och svala muskler. M, han är bara tjugotvå,
monterar dörrar och fönster.

Jag borde vara tacksam för att de väljer att värma sig här, sida vid
sida med mig. Jag är tacksam. Men inuti mig har en längtan vaknat.
Den sover aldrig djupt, som en fjällräv håller den ett öga öppet, irisen
gul som månen.

Jag längtar efter äventyren som sitter vid de andra borden.

De har varit på platsen där alla longituder möts.

De känner Amundsen, de känner Andréé, de känner Adolf Erik
Nordenskiöld.

De har stövlar i sälskinn. De stoppar in snus.

De har skrivit kärleksbrev och slängt dem i havet, låtit dem frysa
fast i isen och driva runt med strömmarna.

Deras andetag luktar som vinden och deras ord är som iskristaller.
Jag fångar ett ord här och ett där, låter dem smälta på min varma
hud.

Jag kallar dem för äventyr, för jag känner inte deras namn. De kallar
inte mig för något, för de har inte sett mig.

Jag har grävt en grop för mig, borrar in mig i tundran, dragit en vit
fjällduk över mig. Jag kan endast hittas av en slump. Vissa har gjort
det, ja visst är jag tacksam. Men jag kan inte låta bli att längta efter
magin som glimtar till, gäckar mig, glider ifrån mig – äventyren som
jag låter glida ifrån mig.

Äktenskap

Andra veckan i januari
började isen gro
på insidan av våra fönster

jag petade bort bitar av den
när jag pratade i telefon med mina vänner

men varje natt kom isen tillbaka

inte direkt några frostblommor, nej
det var tjocka genomskinliga vener
som åderbräck av glas

en särskilt kall kväll
låg jag i soffan, kastade en blick från en annan vinkel
och såg vad som hänt bakom gardinen
såg att fönsterbrädan buktade och bulade
av smältvatten
och att det vita hade färgats grönt
av mögel.

Du agerade direkt
skrubbade bort det sjuka
bände loss isen som var kvar
sa: hur kunde vi inte märka det tidigare.

Sedan rullade vi ihop mattan och dansade.

Dikten som inte är

Hur kan jag se något som inte finns?
Höra isen växa på nytorkade bordsytor
känna blodlukten i dagens första kopp kaffe
smaka en osjungen sång på mina läppar?
Det är så mycket brus omkring mig
så mycket brus inuti mig.
Jag betraktar livet som en tavla, utifrån.

Åh, den största lyckan
vore att stå på däck till det vita skeppet
känna igen varje bergstopp från mina drömmar
kalla dem vid namn bara jag vet
berätta om kärlek och mod som frusit fast vid stranden.
Och han som står bredvid skulle titta på mig och fråga:
Har du hittat på allt det där?

Svalbardssonetten

När sista silvertärnan lämnat fjorden
och mörkret stigit över glaciären
små kollisioner färgar atmosfären
går jag i självvald ide här i nordn.

Där björnen härskar över havet, jorden
och fjällen bär på minnen om misären
kan svarta dagar lugna resenärens
decembervindar dekorerar orden.

Jag leker vinter i mitt varma hus
ett kolkraftverk försörjer det med el
med flygfrakt får jag allt som jag begär

men vinden väser med sitt svarta sus:
”du människa, din vinterdröm är fel
du äger ingen rätt att vara här.”

Nåd

När du lagt dig i sängen och släpper taget om dagen
och om du inte har kärleksbekymmer eller jobbångest eller tänker att
alla hatar dig
om det bara är en vanlig kväll och du känner dig nöjd och trött
då börjar du tänka på döden.

Du är blind och döv och ensam, förstås,
men det är bara början
för inte ens dina tankar får du ta med dig.

Ett urhav av inget, inget, inget
dit ska du, det är säkert.

Sedan har du ändå somnat
för väckarklockan är som en gospelkör
du är i Harlem och församlingen omkring dig gungar och lyfter sina
händer i luften
de vänder sig till dig och säger välkommen.

Du lever!

Låt döden vara som polarnatten

Polarnatten

ser svart ut genom fönstret
men när jag kommer utanför staden är den inte längre
ogenomtränglig
jag ser mina händer framför mig
jag väntar på norrsken.
Låt döden vara som polarnatten!

En vildren i snöstormen
har ingenstans att ta vägen
den bara kurar ihop sig
låtsas vara en sten
och låter snön falla över pälsen.
Låt döden vara som en vildren i snöstormen!

En söndagsmorgon
vaknar jag av meningslösheten
tankarna hamrar
men han är varm och håller om mig hårt
och efter ett tag somnar jag om i hans armar
trots att det är ljust i rummet.
Låt döden vara som en söndagsmorgon!

II pris

Gunilla Malm

Tre intressen har följt mig genom livet: språk, bilder och musik. I dikten ryms alla tre. Jag upptäckte poesin som tonåring och mina dagboksanteckningar började likna kortdikter, skisser och små aforistiska visor. Under mina nära trettio år som översättare blev diktförsöken en befriande motvikt mot det bundna skrivandet. Jag beslöt att sammanställa en liten diktbok innan jag fyllde 60. Sedan dess har det blivit två till.

I den största gåvan
ligger den största förlusten dold
Sådan är kärleken
och den är aldrig förgäves

Dina ljusa rum finns kvar
Överallt där vi sågs lyser minnena
som lyktorna på alla helgons dag
som vallmon i Monets rågåker

Skönheten dyker upp oväntat
Utanför sjukhusfönstret förgyller solen molnets kant
Den skalliga pojken vaknar efter en god dröm
Det tar en stund för honom att återvända till verkligheten
Hans mamma som suttit och läst medan han sov
säger att sjukdomen har lärt henne
hur lite som är viktigt och
hur mycket som inte är det
Jag har upplevt samma känsla
utan att formulera den

Med barnen kommer en ljusare grönska
”Det kan jag inte ännu komma ihåg”
svarar femåringen på frågan
hur hon tror det är att vara pensionerad

Barnen på sina cyklar
under sommarens gröna valv
En bild full av dofter
framtidsminnen och skrubbsår

Varje sommarsöndag passerade en vitmålad träbåt
Långsam aktersnurra
Tre gamla damer med linnehattar – som lampskärmar
Båten kom från bryggan med vita räcken
nedanför den gula sagovillan
skymd av grönska

Färjan stävar mot Sveaborg över höstblått vatten
Solen dalar
i sorlet saknade röster
i trängseln saknade ansikten
Vi skyndar över landgången genom portvalvet
med de runda kullerstenarna
till kyrkan som förvandlats till ett kantigt fyrtorn
utan lökkupoler
ett doftlöst lutherskt rum
utan färg
Men körsången målar väggarna
medan skymningen kryper in i mörkret utanför
och färjan går över förtennade vågor
under himlens gnistor
mot nattens drömmar

Jag vaknar och lyssnar till nattens ljud
Två fåglars trevande samtal
Kylskåpet huttrar till, suckar och tystnar
och jag tänker på andra nätter
på vänligt och ovänligt mörker
och på hur ugglans sätt att flyga
gör tystnaden synlig

Alla dina gömmor är tömda
Alla dina kärleksminnen, vänskapsbevis, bilder, brev,
kartor och biljetter, snäckor och stenar är borta
De mjukslitna trösklarna och handtagen finns kvar

Om jag bara fick sitta där
mitt i orkestern klädd i svart
med långa spetsärmar
och ett smycke
som slungar ut bländande blixtar
i publiken
Om jag bara fick sitta där
som en bit i ett underbart pussel
utan något bråk om att jag saknar
både instrument
och talang

Du var blåvingen
längs min ensamma väg
pålitligt tillbaka efter
kortare eller längre utflykter
som ett improviserat jazzsolo

Nu är du borta
men vårt samtal fortsätter:
efter sorgmanteln
en blåvinge
så förvandlade du min väg

Ensamheten låter mig höra de lågmälda fåglarna, sländornas vingar och vindens samtal
med vassen.

Utan ensamheten skulle jag aldrig ha upptäckt de små vita blommorna
som doftar honung.

III pris

Sara Ebersson

För mig har dikten och dagboken tidigt varit en del av mig. Periodvis som en slags terapi-skrivande, senare har det litterära intresset vuxit fram. Jag rör mig helst på platser där kontrasterna blir tydliga, det stringenta och strama får gärna vistas i oförutsedda kontexter, där det är tillåtet att experimentera och njuta av den gränslöshet som modern dikt möjliggör. Helt klart kommer jag fortsätta att skriva och utforska denna gränslöshet i text, för mitt eget nöjes skull, men också för att det är otroligt viktigt att röster från "vår" tid (samtiden) får förmedlas fritt, ta form och ta plats. Det kommer alltid finnas berättelser som måste berättas."

Regnbåge skuren i bitar.

Berätta för Berget

att egentligen är det här
talet
[paradtalet]
för ett hjärtas försvinnande flimmer
i en sovande massa

MÄN

Ändå vill du kliva fram till podiet
under hårresande tystnad
äga tystnad
bemöta tystnad med tystnad
bara för att ge

ETT ENDA ORD

sin rätta kraft.

Från virvlande stormskogskrona
svallar tankar konturlösa, utan kurs
som metall mot marmor
när pennan, *lycklig*, träffar jorden

Berätta för Berget

att egentligen är det här
substansen
värdet i att göra och inte
framstå.
Att kliva fram är som samtal
från en skyttegrav
stötvis sanning
en brevduvas pickande kall.

Skapandet

det ligger som en sprängd hjärna
på hans skrivbord
ett mästerverk i fosterställning
vilandets väsen

Det regnar
jag samlar droppar
skövlar ormbunkssnår av prunkande höljen
och skymning
- Regnbåge, skuren i bitar [...]

Han ber mig fixera,
det är något med blicken,
något vill ända fram
Det öser ner

blivandet i mörkerrum

I mellanrummen samlas kraft
isen lägger sig stilla
samlar kroppen under sig
ovillkorligt möte

Där [i dörröppningen] blir vi till
vi, som skulle ha *varit*

Säg till Havet

att sluta leka!
till den råkalla vinden
att sluta slipa din kind
Jag har burit
    orubblig under våt mascara
    klämt din hand vit
tills du självmant fattat min arm
    Inte ens mörkret
    Inte ens mörkret
under vaknätter, kalla som stål
under spridda fläckar av tunn is
under en flyende blå puls
Någonstans ligger hjärtat gömt
inbäddad ömhet
mjukhet som moln
bevarat, dolt
Jag är buren.

Inte ens mörkret har blivit bärgat som jag.

På min bakgård
samlar jag tankarna från gårdagen
ställer dem i en vas på mitt bord
    Pojkdrömmar
        strandens stenguld
        snöfall på sommarjord
        sjögräsdrömmar
Där, i svaveldjungeln
plockar en kvinna betongklossar
    från skyn
Pojke plockar en blomma
pekar på betongen
    och lyser!
    - Titta mamma, sjögräset blommar!

Hon tycker sig höra havets viskning
men det är motorn som surrar på tomgång

Sjögräset blommar.

Var är du,
och de andra Eremiterna
tillsammans ljud av flugkroppars sot
som stiger, och flyr
Lägg en ros på min grav.

Var är du,
och dina ut-ur-kapseln-dragande frågor,
överallt rasslande våg tangenter
som dansar, ångrar, och flyr
Välj budgetalternativet, kom.

Var är du,
och dina över-alla-skalor-spännande svar
alltid ett blanksteg bort,
som finner, förklarar, och flyr
Kom.

Skriv till Samtiden
att det är en skral upprinnelse,
att dra ur minneskortet, vrida segel, vara passage
[Berätta. Blunda. Begrava.]

Skriv till Samtiden
om den pansarklädda värmen
ordens odödlighet när tiden vridit ur allt rum
Skriv att semestern är slut
att silverfiskimperiet är över
att kärleken från början är barhuvad, blind
[Berätta. Blunda. Begrava.]
Skriv om smältande iskolonner
naket oförstånd under syntetiska strimmor av ord
kalla konsonanter i militäruniform
kejsardömen av "Borde" och "Kunde"
[Berätta. Blunda. Begrava.]

Skriv till Samtiden
att visheten är en illa skött kallbrand
på min hud
att vi ville gå med de vitklädda

Berätta att vi är vita nog.

Hur länge ska jag vara tyst
äga tystnad, äta ord?

Krama ur det sista.
Sedan är det min tur.

Hedersomnämmande

Emma Kanckos

Jag är en 30-årig skrivande människa som är hemma från Pedersöre och bosatt i Åbo. Jag läser mycket, gärna och kritiskt och skriver både poesi och prosa. Mina dikter vann II pris i Arvid Mörne-tävlingen 2018 och 2018–2019 gick jag Författarskolan vid Västra Nylands Folkhögskola. Sedan unga år har jag fått höra att jag har ett rikt inre liv och min författardröm har lett mig till en poesi där jag på både lek och allvar får frigöra mig själv från mitt eget jag.

Tillbaka

1.

All denna rymd.
Min blick genom flaskbottentjockt glas
skimrande i blått och grönt och grått och död.
Tårna frusna innanför dräkten,
tårarna strilar, ögonen svider.
Andhämtningen
och luften är
tung, kväljande, i min mun
och *kondenseras* på glaset.
Bara mina andetag
och hjärtat som trummar
när jag vaggas till sömns av universum.

2.

Lysrören flimrar.
Klampade fötter mot glappande metallgolv.
Detta maraton längs med korridorerna
för att få musklerna att spännas,
skrika ut i ångest över att
jag är
kött och ben
och inte bara
stjärnstoft
som lägger sig som damm på varje yta,
så att fingrarna aldrig
vid första strävan
når det jag ämnat känna.

3.

Jag var sjuk
och inte mig själv
när jag valde farkosten.
Nomader nu,
en besättning på tusen.
Redo att ge sina liv,
evig sömn,
en tidskapsel,
för att påminna universum om något
som framtiden glömt bort.
Och minnet av dig
– inget mer än
förnimmelse och begär
och min förvrängda kropp
i stundens hetta.
Hade det inte varit för
alla dessa väggar
hade mitt medvetande
flutit ut bland
stjärnorna.

4.

Lukten av antiseptisk vätska
fyller näsborrarna.
I munnen
endast en torr sötma.
Det här ansiktet
blir mitt sista.
De här händerna
ska stillsamt knäppas.
Den här kroppen
ska förevigas.
Och när jag långsamt
lägger mig i kapseln
för att sova tiden ut,
med en hård utandning,
faller universums musik
på mina döva öron.
Och storheten jag tagit på mig är
bedövande.

5.

Skärvor.
Den sista spegeln sönderslagen.
Spillror.
Du frågade,
om det här verkligen var allt?
Fanns det inga andra alternativ
än att färdas genom den eviga natten
ensam, obemärkt
i ett tomrum som sväljer alla ljud?
Jag undviker din blick,
denna mörka ocean,
den enda spegeln kvar i mitt liv.
För jag hade redan skrivit på kontraktet
som utlovade
min död.

6.

Jag ser dig nu
som du såg på mig
med blanka ögon
medan monitorns rytmiska pip
tjöt allt högre
efter jag sagt att
jag lämnar dig.
Tomheten
är ingenting
jämfört med din tystnad
när du tog ifrån mig
det allra sista
jag hade behövt höra
innan jag fattade mitt beslut.
Men
människan ångrar sig.

7.

Det hade varit så enkelt
att somna in i frusen tid.
Jaget dött men själen
för evigt en del av den
människointegrerade minnesapparaturen.
Det hade varit så enkelt
att överlåta mig själv till storheten
en äkta del
av artificiell mänsklighet.
Kvantumvetenskapens stora mästerverk.
Men inombords tickar ännu mitt hjärta.
Och insikten blir allt tydligare:
varje sekund
färdas jag
allt längre
ifrån dig.

8.

Med en avklippt säkerhetslina
känns dräkten så mycket lättare.
Jaget har redan bestämt sig,
kroppen har slutat be om näring.
Jag är noggrann med säkerhetsluckorna,
vill inte störa de dödas sista vila
när jag öppnar porten
och omfamnas av allt det heliga
som omfamnar världsalltet.

9.

Ensammast av dem alla
är jag
när jag bedrar
min naturliga instinkt för
gravitation
och låter rymdens strömmar
ta mig i en ny riktning.
Men jag är inte rädd,
för människan hittar alltid hem
och genom flaskbottentjockt glas
kan jag skymta
dina glittrande ögon
när du ser på mig
igen.

Hedersomnämmande

Sara Nyman

På senare tid har det blivit allt viktigare för mig att utforska mina egna konturer. Alltings början och slut, berättelser och världar som fastnat på min hud. Jag verkar ha ett behov av att släpa ut mina upptäckter i bländande dagsljus. Även om jag inte häckar i en källarhåla är jag uppenbarligen något svag för dramatiska bilder och kontraster.

Jag vet inte varför jag skriver, men jag tror att skrivandet kan vara ett sätt att närma sig livet. Ett sätt bland många andra.

1. Viking

hon undrar
om jag sett Vikings

hon vet en typ som nästan ser ut som en typ
i Vikings

han som är så jävla het
har kajal
fast han är karl
så är han helt namnam

jag har inte tittat på Vikings

det finns många säsonger
om jag blir sugen

en tio år gammal bild
på han som påminner om filmstjärnan
tiden spelar ingen roll
han ser fortfarande likadan ut

konstaterar
jakt och fiske
uråldriga verksamheter

men lippisen var nyare då
för tio år sen
än nu

du borde pröva något nytt

det nya
är en rejäl karl
stadig och lång
inte direkt fet
kontrar hon

hon som inte tillåter sig sörja någon
alltför länge

hon som kan pröva på nytt
en rimlig tid efter katastrofer
som ofta följs
av andra katastrofer

tänker
hur ligger man med en viking

rent praktiskt

ligger man under
låter sig krossas av kropp utan kajal

eller ovanpå

vilande på vikingens buk
väntande
på dig

2. Bon Jovi

i vår kärlek gjorde vi
Born To Be My Baby
till vår låt

valde vi i misstag fel
förväxlade melodin i blodet
med You Give Love A Bad Name

aldrig Bed Of Roses
fast du misstänkte att jag gillade den i smyg

den som Bon Jovi skrev i krabbis
i hotellsängen
en halvdrucken flaska vodka och ångest
som enda sällskap
då han drömde om rosentörnens förlösande
och förlåtande
kraft
fast det är oklart om han ville kännas vid
det som fanns att förlåta
var det fysiska lidandet att föredra

att med stickor i röven
bli knullad av Bon Jovi
har onekligen en stark symbolik

det måste ha varit tiden efter att han grillat
och satt eld på sitt långa hår
i misstag
men som han aldrig
lät växa långt igen

Livin' On A Prayer skulle jag ha föredragit
som en ok b-plan
för framtida
eventuellt kämpigare tider

av lust
men också nöd

för då jag sjunker
sjunker jag med öppet hjärta

inte ens
hotellsängen eller spritflaskan
har jag som tröst

3. Gott nytt år (Mycket i fyllan)

det är fullt möjligt
att göra sig fin
gå på fest
varva öl med riktig champagne
sen billigare sorter
skumppa och mera öl
verka stabil
prata insiktsfullt om familjedynamik separationer kriser
ha väckning
tacka för sig
promenera rakt
till sista bussen
se en äldre man skynda
fallande

Gunvor va satan skäms du för mig
ropar han
lyckas rädda sig mot en stolpe
en livboj att hålla fast i
med ena armen
försöker vifta hotfullt
mot Gunvor
eller domkyrkan
med den andra

Gunvor
på höga stövlar
trots hög ålder
skäms

också hon
manövrerar dåligt
i sin egen stumma fylla

stolpen är att föredra
i väntan på bussen

redan vid gravgården
tar deras resa slut

han spyr mot ett metallräcke
Gunvor hjälper
och lagrar vrede
för ett helt liv
i tystnad på stövlar

fäster mig vid symboliken
begrav något
dött
då ni ändå är här

bussen vill vidare

i Kaarina
kommer kallsvetten
mtt eget illamående
vill ut

skärper alla sinnen
håller mig fast
tänker på Gunvor
som hjälper annanstans

överlever också detta

tar mig hem
klär av mig
i alla rum
måste ringa dig
hittar inte telefonen
slocknar genast
full av längtan

vaknar ensam
med huvudvärk
utan din doft

undrar vad jag hade tänkt säga
halv tre på natten

kanske något om Gunvor och mannen
att deras kärlek antagligen var
av den seglivade sorten

ett virus

dömd att återuppstå
redan idag

4. Österbotten tur-retur

i Tjock
Tiukka på finska

snäv
hård
strikt
spänd
stram
stark

som plats
ingenting annat

än att det var här
jag och min bror
började gå

en sommardag
med dammig sol
vart som helst bort

i mörkret bryr man sig i Tjock inte
om närljus vid mötande trafik

lika lite som de oändliga åkrarna
den glömda järnvägen
berättelser om björnen
den enda som använde den
brydde sig om
två barn

man bör bländad känna till varje kurva
i sömnen
i fyllan
hitta hem

en förutsättning
för överlevnad
i detta landskap

reflexen på väginnarna är nya
facklor i natten
sysselsättning
i väntan på snön
annan slags
sysselsättning
i levande landsbygd
där ingen går sysslös

man vet att man nästan är framme

ön finns kvar
blir lika förvånad
varje gång

jag kan varje kurva

vattennivån har stigit
havet
riskerar ta badtunnan med sig
varsågod
jag känner inte badtunnan

senare
i Vasa
kör vilse

på väg från syster till bror
är det mesta vagt bekant
från andra tider
borde klara mig utan navigator
ständigt skyltar mot
Kokkola
det är inte dit jag
är på väg

gör en u-sväng

hittar slutligen
till bror

behövde inte åka till
Kokkola
bara för att
vända

på väg bort

vid Tomatin
blir vi främmande fåglar
barnen undrar vilket språk det talas
på denna plats
vi besöker
och lämnar
något påminner om
spanska kanske danska

jag förstår detta språk

riksåttan gropigare
på vägen bort
än på vägen dit

slitaget måste vara större
där

då barn
spottas ut

dömda till ett liv
gående

lämnar

blir
annanstans

då den heliga vreden
når ön

då havet tar tillbaka
allt sitt
och lite till

kan Tjöcks marker söka tröst
i det geografiska avståndet

bara för att
motbevisas

5. Brev till levande och döda I

ibland undrar jag
vad jag minns av dig

du måste ha varit där

ändå sitter jag här
med berättelser

om den gången du körde hem
från Italien
med några deci bensin i motorn

bakom en långtradare körde du
drogs med i vinddraget
sparade bensin
och kom hem

så måste det ha varit
för jag träffade dig då
hemma

eller den gången
du köpte bil på blocket
där man kan köpa
på svenska

du tog första bästa flyg
körde bilen
från Stockholm till Umeå
oregistrerad
med sommardäck mitt i vintern
i Umeå ringde du
och berättade allt

du bodde på hotell och åt cheeseburgare
funderade att det
kunde bli problem i tullen

du verkade lycklig

sen kom du hem

bilen hade du
i många år

jag har åkt med
jag har själv kört den

det måste ha ordnat sig
i tullen

eller den gången du skulle skida slalom
två veckor
efter en propp

den berättelsen kom
från andra munnar

du hade trillat ur liften
fick hjälp upp
vet inte av vem
antagligen till
liften

hem kom du dig
uppenbarligen

då du inte blev kvar
vid Öjberget

annars minns jag
inte så mycket

tvingar fram
dofter av blå nivea
och lijekonvalj
kvar i kvava rum
du gav oss
bara för att
själv susa igenom

minns

att du
fortfarande finns

6. Brev till levande och döda II

du har ju ändå barnen
tröstade du dig själv
då du trodde att du tröstade mig
för mina karriärmässigt
obefintliga ambitioner
utan titel

den sista dementa tiden
innan du dog
då du mest väntade på min bror
barnbarnet
diplomingenjören
fast du hade ett dussin
du inte längre väntade på

då han äntligen besökte dig
pratade du om ditt barnbarn
diplomingenjören
som skulle komma

honom höll du dig fast vid
medan du tvingades släppa taget
om allt annat
vaggades in i den kravlösa
glömskans
syrefattiga kammare
innan döden kom
i sömnen
tog emot dig
med öppna armar
och du inte tilläts ta
diplomingenjören med dig

tänker på dig nu

då jag släppt taget

om så mycket
som en gång
var mitt

verklighetsuppfattningen kräver bevis
på att något fanns

sådant du aldrig övergav
då du var vid dina sinnen

allt måste tas ifrån dig
ofrivilligt
utan att vackla

vet inte längre
vad jag berövats
vad jag avstått från

öppnade alla dörrar
av vördnad för livet

jag har ju ändå barnen
så länge vi har varandra
innan också vi
måste släppa taget

och avlägsnar oss
utan packning

det blåser från alla håll
medan jag eldar för kråkorna

7. Möten

du borde skriva
om livet bakom disken

alla möten som sker
mellan härifrån och därifrån

säger hon
rör sig på andra sidan
disken

köper mat
innan hon rör sig bort
mot riktigare platser

här

möter jag blickar
tar betalt
bara för mat och dryck

ska jag skriva om kroppar
som vill möta
kroppen bakom disken
mer ingående
ligga
men nöjer sig
med substitut

en kaffe
min tid
en påtår
min tid

då man möter kvinna
infiner sig frågan

vill han ligga
eller inte

vill jag
eller inte

det är lite snålt
av Karl-Ove
att hushålla
med sitt reflekterande begär
efter kvinna

i möte med kvinna

jag kunde ligga
med vem som helst

ett generösare utgångsläge

om jag hade tid
och lust

flera hundra
i dagen
möter jag

det är hisnande
att tänka sig
allt fantastiskt
som skulle kunna hända

medan min tid reas bort
för knappt elva euro timmen

bidrar gärna
med erotik
på finlandssvenska

trevligt umgänge

glömda dialekter
bryter igenom

i ivern
över det bekanta ansiktet
på andra sidan disken

öppnar ansikten
på unga kroppar
med axlar formade
av tyngder
som lyfts regelbundet
helt frivilligt

handleder som hungrar
efter annan slags glädje
och tyngd

själen
bedyras vara
sammansatt av äldre virke
då en gnutta
svårmod
lär vittna om djup

hur djupt vill hon
ha det

andra ögon drömmer
om pensionering
förnekar förgängligheten
gömmer
glödande kroppar
i barmhärtiga snitt

rak i ryggen
en viljeansträngning
som syns

de sista dropparna av liv
i glömska
önskas avnjutas

inne i
i fastare former

kroppar som vill
önskar alla
påtar

ös på
låt det flöda över

magarna tål
hur mycket kaffe som helst

tills åldrandet
på allvar

tar kvinnan
som rotar sig
bakom disken

då blickarna
i enlighet med jordelivets
lagbundenheter
kräver

mamma

annan slags omsorg

8. Mot Pargas

drömmer
mardrömmar
hela dagen

dagen blir kväll

minns inte var jag parkerade bilen
idag

tror att den finns
där jag parkerade den
igår

letar och hittar

blinkar vänster
det är vackert
då grönt blir rött och grönt igen
i den första korsningen

kön bakom färggrann
lång
ingen tutar
alla känner med mig
just idag

på motorvägen
missar nästan avfarten
mot Pargas

det är ju i Pargas jag bor

körning i hastigheter
som bestäms av bilen framför
och bilen framför den

i Pargas

väntar på nattens befrielse

resan måste ha gått bra

9. Andas

mitt i livet

andas lättare
än tidigare
i livet

hjärtat tungt
behöver allt syre
det kan få
måste orka slå
hårda rytmiska slag
för livet

någon sa
att man ska leva
så

orden föds
rinner ut
över golven

bara att klampa in
med skorna på

paketera in mig
i en plastpåse

knyt en hård knut
slarva inte

ett välbekant mönster
mot hinnorna

innan det svartnar

Tidigare prismottagare i Solveig von Schoultz-tävlingen

2019 NOVELLER

- I Otto Donner, Helsingfors
  - II Cecilia Langels, Vasa
  - III Marika Aminoff-Sundell, Esbo
- Hedersomnämmande Eva Höglund, Åbo
Christa Nordlund-Hiltunen, Åbo

2018 DIKTER

- I Ann-Charlotte Palmgren, Åbo
  - II Isabella Grüssner-Sarling, Pålåsböle
  - III Johanna Evenson, Hammarland
- Hedersomnämmande Louise Agnesdotter, Helsingfors
Eva Spikbacka, Hägersten, Sverige

2017 NOVELLER

- I Mats Backström, Jakobstad
  - II Maria Kallio, Korsholm
  - III Ulrika Hansson, Helsingfors
- Hedersomnämmande Christa Nordlund-Hiltunen, Åbo
Evelina Wilson, Esbo

2016 DIKTER

- I Rickard Eklund, Vörå
  - II Malin Slotte, Helsingfors
  - III Camilla Thelestam, Helsingfors
- Hedersomnämmande Bodil Granö, Esbo
Linda Smith, Åland

2015 NOVELLER

- I Susann Uggeldahl, Esbo
  - II Maria Rönnqvist, Jakobstad
  - III John Christian Nordman, Pörtom
- Hedersomnämmande Nina Brander Källman, Östhammar
Johan Fagerudd, Vasa

2014 DIKTER

- I Sebastian Johans, Uppsala/Mariehamn
  - II Åsa-Maria Berg-Levinsson, Fristad
  - III Lisa Sjöholm, Stockholm
- Hedersomnämmande Margaretha Sillander, Malax
Linda Smith, Sund

2013 NOVELLER

- I Ann-Sofi Carlsson, Vasa
  - II Solveig Eriksson, Helsingfors
  - III Ann-Christine Snickars, Åbo
- Hedersomnämmande Christa Nordlund-Hiltunen, Åbo
Iris Backlund, Esbo

2012 DIKTER

- I Karin Erlandsson, Mariehamn
  - II Sonja Nyström, Åbo
  - III Kristian Brunell, Jakobstad
- Hedersomnämmande Lotta Sanhaie, Helsingfors
Ann-Christine Snickars, Åbo

2011 NOVELLER

- I Ulf Jönverfors, Jakobstad
  - II Ann-Helen Berg, Åbo
  - III Isa Fellman, Helsingfors
- Hedersomnämmande Sonja Ahlfors
Maria Ingman, Sibbo

2010 DIKTER

- I Katarina Schmidt, Helsingfors
  - II Lotta Wilenius, Karis
  - III Ulrika Gustafsson, Hägersten
- Hedersomnämmande Johanna Boholm, Jomala
Aysha Andersson, Helsingfors

2009 NOVELLER

- I Solveig Eriksson, Helsingfors
  - II Iris Backlund, Esbo och Maria Lönnberg, Esbo
  - III Maria Grundvall, Helsingfors
- Hedersomnämmande Anna Olsoni-Broman, Sibbo

2008 DIKTER

- I Katarina von Numers.Ekman, Kyrkslätt
  - II Christel Sundqvist, Vasa
  - III Katherine Laurent, Åbo
- Hedersomnämmande Mia Frank, Åbo

2007 NOVELLER

- I Katherine Laurent, Åbo
  - II Monica Fjällström, Pargas
  - III Monica Cleve, Helsingfors
- Hedersomnämmande Susann Uggeldahl, Esbo
Christel Sundqvist, Vasa

2006 DIKTER

- I Utdelades inte
  - II Mary Kuusisto, Ekenäs
  - III Rebecca Crichton-Nylund, Kvevlax
- Hedersomnämmande Kitty Wright, Kimito
- ## 2005 NOVELLER
- I Mia Franck, Åbo
  - II Olav Lönnbäck, Karleby
  - III Camilla Ahlström-Taavitsainen, Helsingfors
- Hedersomnämmande Mikael Henriksson, Borgå
Katherine Laurent, Åbo
Puck Sumelius, Helsingfors

2004 DIKTER

- I Anna Gullichsen, Sjundeå
  - II Gun Andersson-Wilhelms, Pedersöre
  - III Camilla Lindberg, Tenala
- Hedersomnämmande Helena Kallio, Fiskars
Maria Lönnberg, Esbo

VINNARSKRIBENTER | 2020

Annakaisa Suni

Gunilla Malm

Sara Ebersson

Emma Kanckos

Sara Nyman

Solveig von Schoultz-tävlingen

Syftet med SFV:s litterära tävlingar är att främja intresset för att skriva skönlitteratur. Det finns två tävlingar: Arvid Mörne-tävlingen (för under 30-åringar) som instiftades 1986, och Solveig von Schoultz-tävlingen (för de som fyllt 30) som instiftades 2004.